

Zelf uw woning aanpassen

WAND- OF VLOERTEGELS

Wilt u uw woning verfraaien door wanden of vloeren te betegelen? Bij een bouwmarkt of speciaalzaak kunt u de benodigde installatiematerialen aanschaffen. U kunt het laten aanbrengen door een vakman, maar u kunt het ook zelf doen. Hier vindt u meer informatie over hoe u dat kunt aanpakken.

De meest voor de hand liggende ruimtes voor wandtegels zijn badkamer, keuken en toilet. Bij bouwmarkten en speciaalzaken vindt u tegels in talloze kleuren en decoraties. U kunt ze rechttoe rechtaan plaatsen, met een bijpassende sierstrook, of met hier en daar een afwijkende tegel als onderbreking. Ook voor de vloer kunt u kiezen voor vloertegels of plavuizen. De meest gebruikte vloertegels zijn dikker en hebben een hardere en sterkere glazuurlaag. Keramische tegels zijn verdeeld in vier slijtgroepen. Let u daarop bij aanschaf.

Spelregels van de NWS

De NWS biedt u graag de mogelijkheid om uw huurwoning aan te passen aan uw eigen wensen. Daarbij dient u zich wel aan spelregels en kwaliteitseisen te houden.

De woningaanpassing moet altijd voldoen aan de regels die zijn opgenomen in de brochure "zelf uw woning aanpassen, hoe is dat geregeld?"

Voor het aanbrengen van wand- of vloertegels gelden de volgende spelregels.

Kleuren

Kies geen al te extreme kleuren. Beperk u tot de gangbare lichte kleuren. Overleg hierover vooraf met ons. U voorkomt daarmee wellicht problemen bij verhuizing.

Bouwkundige en/of veiligheidstechnische regels

Algemeen

Alle zelf aangebrachte veranderingen moeten voldoen aan de huidige NEN-normen en het Bouwbesluit.

Onderhoudstechnische regels

- Houd minimaal een vierkante meter van de toegepaste tegels in reserve voor eventuele reparaties. U bent zelf verantwoordelijk voor het onderhoud aan de zelf aangebrachte vloer.
- Als voor onderhoud de vloer geheel of gedeeltelijk moet worden verwijderd, kunt u ons niet aansprakelijk stellen voor de schade aan de zelf aangebrachte vloerafwerking. U moet de vloerafwerking ook zelf kunnen verwijderen.

Verhuurtechnische regels

- De harde vloerbedekking mag in geen geval geluidsoverlast veroorzaken voor burens. Als er ondanks de hier omschreven voorzorgsmaatregelen toch gegronde (geluids)klachten zijn, dan dient u de aangelegde vloer alsnog te verwijderen.
- Materialen die **niet** zijn toegestaan voor wand- en plafondbewerking zijn: zachtboard, tempextegels, spaanplaattegels, polystreentegels, polystreenplaten, houtwolcementplaten, asbesthoudende materialen en kunststofschroten en -profielen.

Wandtegels

- Wilt u tegelen op een gipswand? Behandel de wand dan eerst met een voorstrijkmiddel, in verband met de hechting van de tegels.
- De wandtegels moeten een KOMO-certificaat kwaliteitsklasse 1 hebben en mogen niet worden geleverd. Ze moeten strak, vlak en waterpas worden aangebracht.
- Voorzie de aansluiting van de wand aan de vloer eerst van kimbands voordat u het tegelwerk aanbrengt.
- Gebruik wandtegels met een van de volgende afmetingen: 10/20, 15/15 of 20/25 cm.
- Let erop dat u de tegels zo verdeelt dat de buitenste tegels niet smaller worden dan 5 cm.
- De uitwendige hoeken en beëindiging moeten bestaan uit tegels met een hoekstrip. Die zijn speciaal hiervoor in de handel.
- Vul de inwendige hoeken van het tegelwerk aan het sanitair met sanitair kit of siliconenkit en niet met voegpasta.
- De hoogte van het tegelwerk in de badkamer moet minimaal 210 cm boven de vloer zijn.
- Wij adviseren u tot aan het plafond te tegelen, het tegelwerk in de toiletruimte moet vanaf de vloer minimaal 210 cm zijn. De voegen mogen niet breder zijn dan 3 mm en moeten vol worden ingewassen met speciale voegspecie.

Vloertegels en plavuizen

- Voor de vloertegels adviseren wij dubbel hard gebakken tegels toe te passen. Vloertegels in de badkamer mogen niet groter zijn van 20/20 cm. Ze mogen niet geveerd worden.
- Vloertegels in de badkamer moeten met voldoende verloop (minimaal 5 mm per strekkende meter naar de afvoerput worden gelegd.
- In een flat- of portiekwoning op de etages mogen vloertegels of plavuizen alleen in de douche of het toilet worden aangebracht.
- Als u vloertegels of plavuizen in het toilet wilt gebruiken, plaats dan de toiletpot op de vloertegels of plavuizen.
- Breng altijd een kimband aan bij vloertegels in de badkamer.
- Breng op een houten ondervloer eerst de goede ondervloer (multiplex) aan voordat u vloertegels of plavuizen gaat aanbrengen.

AAN DE SLAG

Wandtegels

Meet nauwkeurig de oppervlakte die u wilt betegelen. Bereken het aantal benodigde tegels. Van de gangbare maat 15/15 cm gaan er 44 in een vierkante meter. Neem de hoeveelheid ruim (ca 1 m² extra) in verband met toekomstig onderhoud en breuk- en snijverliezen en let erop dat elke verpakking hetzelfde kleurnummer heeft. Voor de voegdikte kunt u kiezen uit voegkruisjes van verschillende diktes. Wij adviseren u maximaal 3 mm toe te passen. Voor de uitwendige hoeken zijn speciale hoekstrips verkrijgbaar.

Gereedschap

Bij het betegelen van een wand hebt u de volgende gereedschappen nodig: rolmaat, waterpas, stellatten, tegelsnijder, boormachine, draadzaag, punthamertje, tegeltang, lijmkam en harde spons.

Vorbereiding

Zorg voor een vlakke, schone en droge ondergrond. Repareer scheuren en gaten met een vulmiddel. Op hout, spaanplaat, een te zachte of erg beschadigde pleisterlaag kunt u beter watervaste multiplex aanbrengen. Behandel die met een voorstrijkmiddel. Ook op de al aanwezige gipsplaten kunt u beter eerst een voorstrijkmiddel aanbrengen. Verwijder ook verf en beton-émaille om de tegels goed te laten hechten.

Gaat u op een oude tegellaag tegelen? Gebruik dan een speciale pastalijm en laat de nieuwe voegen op een andere plaats komen dan de oude. De positie van de eerste tegels bepaalt u met de startlatten. Leg voor de wand een rij tegels neer, inclusief voegkruisjes, zodanig dat aan beide zijden dezelfde pasmaat van ten minste een halve tegel overblijft. Zet de meest linker- en meest rechtertegel overeind en bevestig hierlangs aan de buitenzijde twee verticale latten waarop u een laagverdeling (tegel plus voeg) hebt afgetekend. Meet de hoogte van de opstaande tegels plus voeg en bevestig op dat niveau een zuivere horizontale lat.

Tegels aanbrengen

Meet eerst een goede tegelverdeling uit. Doe dit zowel horizontaal als verticaal. Gebruik bij voorkeur geen stukken tegels die kleiner zijn dan een halve tegel. Maak de tegellijm aan volgens de gebruiksaanwijzing. Strijk met een lijmkam de lijm op de muur, een vierkante meter per keer en een 3 mm dikke laag. Lijm nu eerst een horizontale tegelrand op ooghoogte en lijm daarna een verticale rand in het midden. Werk van links naar rechts en vul de andere tegelvlakken in. Neem de tegels afwisselend uit verschillende verpakkingen voor een mooie kleurstructuur. Controleer na elke laag of u exact recht blijft.

Verwijder de latten als de lijm hard is. Snijd de tegels voor de ontbrekende rijen op maat. Kras ze hiervoor in met een tegelsnijder of kraspen, leg ze over een dunne lat en breek ze voorzichtig door. Breek smalle randjes na het insnijden af met een tegeltang. Betegel vervolgens de muur af en verwijder lijmresten. Maak uitsparingen voor leidingen en kranen met een boor, hamer of zaag. Teken het gat af en boor rondom kleine gaatjes. Tik het rondje eruit met een punthamer en werk het gat bij met een tegeltang. U kunt ook een groter gat boren, binnen de lijn en daardoor de draadzaag steken, zaag daarna het rondje uit. Dat kan ook met een decoupeerzaag met een keramiekzaagje.

U kunt na 24 uur afvoegen. Wrijf de speciale specie met een harde spons of een rubberen voegspaan diagonaal in de voegen. Verwijder na een korte droogtijd de overtollige specie met spons en schoon water. Maak de hoeken zeer goed droog en stof- en vetvrij. Werk de voegen in de hoeken, vooral in natte ruimten, af met siliconenkit. Breng voor het kitten wel eerst voorstrijkmiddel aan.

Vloertegels en plavuizen

Op een glad afgewerkte vloer kunt u lijmen. Als de ondergrond uit ruw beton bestaat, of als de tegels variëren in dikte, kies dan voor een nieuwe cementlaag (laag van zand/cement met een minimale dikte van 30 mm').

Gereedschap

U heeft de volgende gereedschappen nodig: rolmaat, waterpas, winkelhaak, elastische draad, tegelsnijder of haakse slijptol, lijmkam, rubberen hamer, vloerwisser, harde spons en rei (liniaal zonder cijfers).

Voorbereiding

Zorg voor een vlakke, schone, droge ondergrond. Breng op houten vloeren eerst een zogenoemde zwaluwstaartplaat aan. Stort hierop beton en strijk de vloer goed vlak. Laat de nieuw aangebrachte vloer goed drogen. We raden aan om in de badkamer een extra waterdichte laag aan te brengen. Behandel stenen vloeren met een voorstrijkmiddel. Breng vooraf een kimband aan over de volledige lengte in de overgang tussen vloeren en wanden. Als er een afvoerputje in de vloer zit, zorg dan voor voldoende verloop naar de afvoer: 50 mm per strekkende meter. Gebruik hier ook kimband.

Controleer voor het bepalen van de indeling van de tegels eerst of de hoeken van de vloer haaks zijn. Dit kunt u doen door middel van een driehoeksmeting: leg twee rechte latten langs beide muren en teken vanuit de hoek de latten 60 en 80 cm af. Wanneer de diagonale afstand tussen beide punten precies 100 cm is, liggen de latten haaks. Leg hierlangs een losse rij tegels, inclusief voegafstand (3 mm bij tegels van 10/10 cm tot 10 mm bij plavuizen van 30/30 cm en gebruik voegkruisjes of houtblokjes). Haaks op de twee buitenste rijen tegels spant u met spijkers twee parallelle draden van hoek tot hoek. Leg hierlangs weer een rij tegels, zodat de vier rijen tegels een haakse rechthoek vormen waarbinnen alle hele tegels komen. Houd rekening met de plaats van het bad of de douche. Wanneer er een verzonken douche gedeelte in de vloer aanwezig is, dan is deze bepalend voor de tegelverdeling. Houd passtukken zoveel mogelijk uit het zicht en probeer passtukken kleiner dan een halve tegel te voorkomen.

Aanbrengen van de vloertegels

Is de vloer niet vlak, ongelijk, los of ligt de vloer niet op voldoende afschot? Dan is het beter om te egaliseren of, nog beter, een nieuwe cementvloer aan te brengen. Gebruik bij egaliseren of een nieuwe cementvloer wel eerst voorstrijkmiddel. Ga vervolgens met lijm hetzelfde te werk als bij de wandbetegeling. Begin met een horizontale rij en druk iedere tegel vast. Meet bij elke rij met een draadopsteker en een stuk elastiek of u recht blijft en controleer met een rei over de hele lengte of alle tegels vlak liggen. Eindig met de pastegel.

Voeg af met een dunne voegmortel in de juiste kleur. Verdeel die met een wisser tussen de voegen. Laat het voegsel licht opstijven en verwijder resten met een harde spons met water.

Meer informatie?

Wanneer u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, neemt u dan contact op met de NWS, Van Panhuysstraat 16, 2203 JR Noordwijk, 071 3651100, e-mail: info@noordwijkse-woningstichting.nl.

Veel succes!